

Tọa đàm số 03 chủ đề “Các hiện tượng tôn giáo mới và chính sách, pháp luật của Việt Nam”

Ngày 19/01/2021, Tọa đàm số 03 nằm trong chuỗi hoạt động của Diễn đàn luật học “Vietnam Law” được tổ chức bởi Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) và Học viện Khoa học xã hội đã diễn ra với chủ đề “Các hiện tượng tôn giáo mới và chính sách, pháp luật của Việt Nam”. Diễn giả của Tọa đàm là PGS.TS Ngô Hữu Thảo – Nguyên phó Viện trưởng Viện nghiên cứu tôn giáo và tín ngưỡng, Học viện CTQG HCM hiện là Phó Chủ nhiệm Hội đồng tư vấn công tác tôn giáo, Ủy ban Trung ương Mặt trận tổ quốc Việt Nam và NCS. Nguyễn Thị Diệu Thúy – Chủ nhiệm đề tài NCKH cấp Bộ “Giải pháp ngăn ngừa ảnh hưởng tiêu cực của các hiện tượng tôn giáo mới ở Tây Nguyên hiện nay”, Ban tôn giáo Chính phủ Bộ Nội vụ.

Toàn cảnh Tọa đàm

Tọa đàm có sự tham gia của PGS.TS. Vũ Công Giao – Chủ nhiệm Bộ môn Luật Hiến pháp – Luật Hình sự, Khoa Luật, ĐHQGHN, PGS.TS. Đặng Minh Tuấn – Phó Chủ nhiệm Bộ môn Luật Hiến pháp – Luật Hình sự, Khoa Luật, ĐHQGHN, TS. Mai Văn Thắng – Trưởng phòng QLKH&HTPT, Khoa Luật, ĐHQGHN và các chuyên gia, nhà khoa học tham gia trực tiếp. Qua ứng dụng Zoom, Tọa đàm thu hút gần 70 khách mời là giảng viên, nghiên cứu viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học ở hai cơ sở đào tạo.

Diễn giả của Tọa đàm: PGS.TS Ngô Hữu Thảo (giữa) và NCS. Nguyễn Thị Diệu Thúy (ngoài cùng bên trái)

Tọa đàm chia làm 2 phần gồm: Phần 1 – Diễn giả trao đổi và thảo luận các chủ đề các câu hỏi của Diễn đàn; Phần 2 – Thảo luận.

Trong phần đầu tiên của Tọa đàm, diễn giả đã trao đổi và chia nội dung làm 03 nhóm nội dung chính gồm:

Nhóm 1: Bản chất, thực trạng hiện tượng tôn giáo mới

Theo diễn giả, hiện tượng tôn giáo mới/ phong trào tôn giáo mới xuất hiện ở thập niên 70 của thế kỷ 20 với 1 số hình thái khác biệt so với các tôn giáo truyền thống. Việt Nam chưa có định nghĩa thống nhất về hiện tượng này nhưng có thể xác định được 4 đặc điểm: có tính tôn giáo; có giáo chủ; cơ cấu lỏng lẻo; được nhào lặn từ các tôn giáo chủ lưu nhưng chủ yếu là từ tín ngưỡng dân gian nên sẽ phù hợp hơn nếu gọi là đạo lạ; người khởi xướng tự nhận là đại diện cho đẳng quyền năng; có tính thiểu số. Có khác biệt với những hiện tượng tôn giáo mới ở phương Tây. Trong đó có thể chia thành các hiện tượng tôn giáo mới nội sinh và ngoại nhập.

Nhóm 2: Quan điểm, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về hiện tượng tôn giáo mới

Theo đó, về chính sách của đảng có Nghị quyết 24 -NQ/TW ngày 16-10-1990 của Bộ Chính trị về tăng cường công tác tôn giáo trong tình hình mới; Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 12-3-2003, Chỉ thị số 18 năm 2018 của Ban chấp hành Trung ương; về phía pháp luật có thể kể đến Pháp lệnh tín ngưỡng tôn giáo năm 2004 và Luật tín ngưỡng tôn giáo năm 2016 cùng các văn bản hướng dẫn. Thực trạng cho thấy các địa phương đã kịp thời nắm bắt được sự hình thành và hoạt động của các hiện tượng tôn giáo mới; bộ máy quản lý đã dần chuyên nghiệp.

Nhóm 3: Giải pháp đối với hiện tượng tôn giáo mới ở nước ta

Diễn giả NCS. Nguyễn Thị Diệu Thúy

Diễn giả cho rằng giải pháp chung là nâng cao và thống nhất nhận thức, phân loại và xây dựng chính sách cụ thể; đẩy mạnh đáp ứng các nhu cầu xã hội; coi trọng vận động quần chúng. Trong đó, các giải pháp cụ thể mà diễn giả đưa ra là nhấn mạnh vai trò của mặt trận Tổ quốc, đổi mới vận động quần chúng ngoài ra cũng cần nhận diện đúng bản chất của các hiện tượng, sớm ban hành cơ sở pháp lý cho việc xử lý các vi phạm.

Tại phần thảo luận của Tọa đàm, các đại biểu tham dự đã cùng nêu ý kiến đóng góp, bình luận về chủ đề của Tọa đàm và nêu các câu hỏi gửi tới diễn giả. PGS. TS. Chu Hồng Thanh cho rằng không nên gọi là các hiện tượng tôn giáo mới bởi khi có đủ các đặc điểm thì chính thức gọi là tôn giáo và đòi hỏi bảo hộ đầy đủ từ nhà nước. PGS. Vũ Công Giao cũng cho rằng nhà nước có thể đặt ra những giới hạn nhưng vẫn phải bảo đảm tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo. PGS cũng mong muốn diễn giả có thể trao đổi thêm về pháp luật của một số quốc gia khác; quan điểm chính thức của nhà nước ta đối với pháp luân công là gì; nhà nước ta có khuyến khích các hiện tượng mới này không?

Trên cơ sở triển khai thực hiện các nội dung ký kết hợp tác giữa Học viện Khoa học xã hội và Khoa Luật, Đại học quốc gia Hà Nội, Diễn đàn Luật học VN LAW, Tọa đàm số 03 đã diễn ra thành công, thu hút được sự quan tâm của nhiều nhà khoa học. Hi vọng với hình thức tổ chức mới mẻ, thuận tiện cùng những nội dung của mỗi số luôn mới, hấp dẫn, Tọa đàm sẽ được các chuyên gia, nhà khoa học quan tâm hơn nữa trong thời gian tới.